

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ В МІСТОБУДУВАННІ**Бондаренко А.Р., студ. гр. А-341***Науковий керівник – Шишкін М.І., к.т.н., доц. (кафедра Архітектури будівель і споруд,
Одеська державна академія будівництва та архітектури)*

Анотація. Досліджуються особливості містобудівних рішень у проектуванні в контексті тимчасового процесу урбанізації та концепції сталого розвитку. Розглядаються питання взаємодії локальних та глобальних факторів в містах, які необхідні для створення стійкого довкілля. Аналізуються поняття інновацій в містобудуванні, їх спрямованість на пошук оптимальних рішень, що дозволяють узгодити протиріччя та вирішити урбаністичні конфлікти. Також розкривається сутність містобудівних інновацій, як інструментів та методів проектування, що забезпечують баланс факторів впливу та виваженість містобудівних рішень.

Актуальність дослідження. У сучасному світі, де міста швидко розвиваються та урбанізуються, інновації в міському плануванні стали важливим чинником для забезпечення сталого розвитку та покращення якості життя мешканців. Нові технології та інструменти, такі як «розумні міста», географічні інформаційні системи та методи біокліматичного проектування, можуть допомогти оптимізувати міське середовище та зробити містобудування ефективнішим. У даній статті пропонується огляд деяких найбільш інноваційних інструментів міського планування, їх застосування та перспективи для досягнення сталого та комфортного міського середовища.

Стан проблеми. Сучасна глобалізована економіка вимагає від міст зосередитись на залученні інноваційних рішень та креативного потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності. Людський капітал, знання та здатність до генерації ідей стають домінуючими факторами розвитку постіндустріальної економіки, що сприяє переходу до інноваційного розвитку. Одним з ключових елементів цього розвитку є створення креативних міських осередків, таких як інноваційні хаби, які забезпечують ефективне та раціональне використання інноваційного потенціалу та сприяють створенню конкурентоспроможних міст.

Мета дослідження. Загальною метою багатьох досліджень в галузі містобудування є розуміння та покращення різних аспектів міського життя, таких як забезпечення житла, транспортної інфраструктури, екології, культури та соціальної включеності. Дослідження сучасних елементів містобудування може допомогти виявити нові інноваційні технології та підходи до містобудування, які можуть забезпечити сталість міст та комфортне життя мешканців. Такі дослідження можуть також розкрити нові можливості для ефективного використання території та ресурсів міста, зменшення екологічного впливу та покращення якості життя мешканців.

Отримані результати. Інноваційні інструменти міського планування допомагають підвищити стійкість міського середовища та покращити якість життя мешканців. Інновації в містобудівному проектуванні являють собою методи та інструменти, що дозволяють проектувати довкілля на основі концепції сталого розвитку як балансу всіх сил і взаємодії всіх учасників, що формують і створюють міста [1].

Технології «розумного міста» дають можливість оптимізувати управління міською інфраструктурою та підвищити ефективність містобудівної діяльності. Геоінформаційні системи дають змогу аналізувати та прогнозувати зміни в міському середовищі та допомагають формувати більш ефективні стратегії розвитку міст. Методи біокліматичного проектування допомагають створювати приємне та екологічно чисте міське середовище та підвищувати енергоефективність міської інфраструктури. Використання інноваційних

інструментів міського планування вимагає спільних зусиль влади, бізнесу та громадськості, а також забезпечення доступності та ефективності цих інструментів для всіх верств населення.

Також не можна забувати і про навколишнє середовище. Взаємодія природного та урбаністичного оточення складає сучасне довкілля. Баланс однієї сфери неможливий без балансу іншої. Принципи концепції сталого розвитку, запропоновані в останні десятиліття, вплинули на містобудівну практику, змінивши мислення проєктувальників і самі підходи до проєктування [1].

Поняття «інноваційні інструменти міського планування» зазвичай стосується нових технологій, методів і підходів, що використовуються у проєктуванні та розвитку міського середовища. Їх основною метою є створення сталого, комфортного та ефективного міського середовища, що сприяє підвищенню якості життя мешканців міст. Також можна зазначити, що інноваційні інструменти в міському плануванні це нові або вдосконалені технології, методи та підходи, що використовуються для проєктування та управління міським середовищем. Вони створюються для вирішення сучасних проблем міського планування, таких як сталий розвиток, очищення довкілля, тощо.

Інноваційні інструменти міського планування можуть використовуватися в різних сферах містобудівної діяльності, таких як проєктування міської інфраструктури, розробка міських планів, управління міським середовищем і створення нових форм житла. Інноваційні інструменти міського планування застосовуються в різних сферах, таких як містобудування, проєктування і будівництво будівель та інфраструктури, міське середовище, управління дорожнім рухом і формування стратегій розвитку міст. Вони також використовуються на рівні окремих міст на міжнародному рівні для сприяння співпраці та обміну досвідом між містами.

Наприклад, технології «розумного міста» можна використовувати для управління міськими транспортними системами, покращення управління відходами, підвищення безпеки та ефективності міських послуг. Географічні інформаційні системи можна використовувати для аналізу та прогнозування змін у міському середовищі, що уможливорює більш ефективні стратегії міського розвитку. Біокліматичний дизайн використовується для створення комфортного та екологічно чистого міського середовища, а також для підвищення енергоефективності міської інфраструктури.

Сьогодні все більше європейських міст вдаються до низки креативних стратегічних підходів задля економічного розвитку. Підтвердження цьому – тенденція динамічного зростання кількості інноваційних просторів та формування мережі «креативних міст» по всьому світу. У багатьох випадках ці простори об'єднують в одній будівлі представників креативного класу, підприємців та компанії, створюючи змішані простори, що призводять до природних зіткнень та обміну ідеями, що сприяють інноваціям [3].

Інноваційні центри, формування яких по всій території країни набирає стрімких обертів в останні роки, покликані лягти в основу містобудівних стратегій регенерації міст в сучасних умовах, а також спроможні генерувати широкий спектр позитивних ефектів, таких як інноваційні продукти, освітні послуги, підтримка талантів, відродження міст та просування України на міжнародній арені [2].

Можна зазначити, що відновлення та розвиток міст у сучасних реаліях відіграє важливу роль в економічному та соціальному розвитку країни. Інноваційні інструменти міського планування мають потенціал для створення нових робочих місць, регенерації застарілих територій та підвищення рівня життя населення.

Одним з найважливіших аспектів відродження та розвитку міст є реконструкція та модернізація застарілих будівель та інфраструктури. Інноваційні методи та прийоми міського планування можуть допомогти у створенні стійких та енергоефективних будівель, які можуть зменшити витрати на енергію та вплив на навколишнє середовище.

Крім того, інноваційні інструменти міського планування можуть сприяти створенню нових робочих місць та розвитку економіки в цілому. Цього можна досягти, наприклад,

шляхом створення нових технологічних компаній, які можуть інтегруватися в міське середовище і створювати нові робочі місця.

Нарешті, інноваційні інструменти міського планування можуть допомогти відродити міста та зберегти їхню культурну спадщину. Прикладами є створення музеїв і культурних центрів, які приваблюють туристів і сприяють розвитку туристичної індустрії.

Рис.1. Проект «розумного міста» Міжнародного інноваційного центру Східної Європи у Львівському політеху

Висновок. Таким чином, інноваційні інструменти міського планування мають великий потенціал для регенерації та розвитку міст у сучасних реаліях. Вони можуть сприяти створенню нових робочих місць, підвищенню якості життя, збереженню культурної спадщини та підтримці сталого економічного зростання. Інноваційні інструменти міського планування необхідні для вирішення викликів сучасного розвитку міст і забезпечення сталості та комфорту міського середовища. Їх застосування може мати значний позитивний вплив на життя мешканців, економіку та навколишнє середовище.

Література:

1. ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВО, ПЛАНИРОВКА СЕЛЬСКИХ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ / Р.М. ВАЛЬШИН Э.В. ДАНИЛОВА / DOI: 1017673/Vestnik.2017.01.21 – 11 с. (дата звернення 02.05.2023)
2. Сучасні аспекти розвитку архітектури, містобудування та будівництва / СТРАТЕГІЇ КРЕАТИВНОЇ РЕГЕНЕРАЦІЇ МІСТ. ІННОВАЦІЙНІ ХАБИ / Голубчак К.Т. канд. арх., доцент кафедри архітектури та містобудування / Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу – 4 с. (дата звернення 03.05.2023)
3. 5. Florida, R., 2012. The Rise of the Creative Class. New York: Basic Books, p. 117. (дата звернення 03.05.2023)